

PORADNIK RODZICA

Przemoc i agresja w szkole

Złość to emocja (uczucie). Jest związana z mobilizacją energii i pojawia się zazwyczaj w sytuacjach, w których napotykamy na przeszkodę (szeroko rozumianą) w osiągnięciu ważnego dla nas celu. Przeżywają ją wszyscy i nie mamy wpływu na jej pojawienie się. Dlatego złość w sobie nie jest ani złe, ani dobre. Możemy mieć natomiast wpływ na to, co robimy, gdy czujemy złość.

Agresję definiuje się najczęściej jako świadome, zamierzone działanie, mające na celu wyrządzenie komuś szeroko rozumianej szkody - fizycznej, psychicznej lub materialnej. Jej charakterystyczną cechą jest używanie przez kogoś siły fizycznej lub psychicznej wobec osoby o zbliżonych możliwościach, mającej zdolność skutecznej obrony. Agresja jest często, lecz nie zawsze, sposobem wyrażania złości. w szczególnych warunkach agresja może przeradzać się w przemoc.

Przemoc to wykorzystanie swojej przewagi nad drugim człowiekiem (fizycznej, emocjonalnej, społecznej, duchowej). Mamy z nią do czynienia wówczas, gdy osoba słabsza (ofiara) poddana jest przez dłuższy czas negatywnym działaniom osoby lub grupy osób silniejszych (sprawcy przemocy).

Skutki przemocy

Prześladowanie i dokuczanie mogą dotyczyć każdego, niezależnie od jego wyglądu, umiejętności, zdolności czy sprawności fizycznej. Niektóre osoby mogą wyglądać lub zachowywać się tak, że inni częściej im dokuczają, jednak to nie one są za to odpowiedzialne.

Konsekwencje przemocy ponoszą wszyscy uczestnicy takich sytuacji. Ofiary przeżywają trudne emocje - poczucie poniżenia i upokorzenia, wstyd, lęk, rozpacz i smutek. Długofalowe skutki dla ofiar to obniżona samoocena i problemy społeczne - trudności w nawiązywaniu kontaktów, skłonność do izolacji.

Ofiary przemocy szkolnej bardzo rzadko mówią dorosłym o swoich problemach. Często mają doświadczenia bagatelizowania ich problemów przez dorosłych („przezywają cię - nie zwracaj na to uwagi”, „nie skarż”). Obawiają się też pogorszenia sytuacji, zemsty ze strony prześladowców. Ponadto przeszkadza im wstyd i poczucie winy – „koziół ofiarny” jest przekonany, że wina tkwi w nim samym. Długotrwałe podleganie presji agresorów może prowadzić do zaburzeń somatycznych, często bardzo poważnych.

Dla sprawców przemocy konsekwencją jest utrwalanie się sposobu agresywnych zachowań, obniżanie się poczucia odpowiedzialności za

własne działania, skłonność do zachowań aspołecznych, łatwe wchodzenie w konflikty z prawem.

Świadkowie przemocy, którzy nie potrafili się jej skutecznie przeciwstawić, często latami przechowują poczucie winy, niezadowolenie i pretensje do siebie, uczą się też bierności, bezradności i niereagowania w trudnych sytuacjach.

DROGI RODZICU!

Gdy dowiadujesz się, że Twoje dziecko jest prześladowane w szkole, przeżywasz szok i nie wiesz, co z tym faktem zrobić. Jest Ci trudno w to uwierzyć. Wydaje Ci się, że to Twoja wina i czujesz złość. Pamiętaj jednak, że Twoje dziecko przeżywa to samo i to Ty musisz mu pomóc.

Niektóre dzieci ukrywają swój problem. To nie oznacza, że nie mają do Ciebie zaufania - być może nie chcą Cię zmartwić, albo wstydzą się, że nie potrafią sobie same poradzić i wina tkwi w nich samych. Takie dziecko najczęściej nie lubi szkoły. Rano przed wyjściem skarży się na bóle głowy, gardła, brzucha, na gorączkę. Jeśli zauważysz takie objawy u swojego dziecka, zastanów się, czy powodem nie jest prześladowanie w szkole. Jest wiele sygnałów,

które świadczą o tym, że Twoje dziecko może być ofiarą przemocy szkolnej.

Obserwuj zachowania dziecka i zawsze reaguj, gdy Twoje dziecko:

- nie chce wychodzić z domu albo wychodzi bardzo późno lub bardzo wcześnie,
- wraca ze szkoły później, okrężną drogą,
- wraca po lekcjach ze zranieniami i siniakami,
- ma podarte ubranie,
- znajdujesz zniszczone podręczniki i przybory szkolne,
- prosi Cię o ponowne kupienie "zgubionych" (zabranych lub ukradzionych) przedmiotów,
- często "gubi" pieniądze i prosi o drobne na "składkę",
- nie chce brać do szkoły drugiego śniadania albo bierze dużo więcej niż zwykle,
- prosi o "załatwienie" zwolnienia z WF,
- kłóci się ze swoimi przyjaciółmi,
- jest ciche, izoluje się,
- jest agresywne w stosunku do innych domowników, np. rodzeństwa,
- ma gorsze wyniki w nauce,
- opuszcza pojedyncze lekcje lub wagaruje,
- ma problem ze snem lub senne koszmary, płacze w nocy.

Jeśli zauważysz u dziecka wyżej wymienione zachowania, porozmawiaj z nim. Zadaj kilka prostych pytań:

Co robiło dzisiaj w szkole?

Co robiło podczas długiej przerwy?

Czy robiło coś, co mu się szczególnie podobało?

Czy robiło coś, co mu się nie podobało?

Czy jest jakaś lekcja, której nie lubi?

Czy jest ktoś w szkole, kogo nie lubi i dlaczego?

Czy czeka, aby iść jutro do szkoły?

Co robić?

Najgorsze co możesz zrobić, to zareagować zbyt ostro. Mimo odczuwanej złości staraj się nie zachować agresywnie, nie rozwiązuj sprawy sam np. wymierzając karę sprawcy. Postaraj się nie obwiniać szkoły i nauczycieli. Pamiętaj, że jeśli nie wiedziałeś o prześladowaniu swojego dziecka, szkoła może również nie zdawać sobie z tego sprawy. Poinformuj wychowawcę - to on powinien pokierować dalej sprawą. Możesz także zwrócić się do psychologa szkolnego.

Jeśli w szkole poinformowano Cię wcześniej, jakie są zasady współpracy z rodzicami w podobnych sytuacjach, postępuj zgodnie z nimi.

Wobec swojego dziecka staraj się zachować tak, aby mu pomóc. Nie obwiniaj go, niezależnie od tego, jak radziło sobie z prześladowaniem.

Nie miej do niego pretensji, jeśli nie powiedziało Ci, że jest ofiarą przemocy. Zachęć, aby opowiedziało Ci o wszystkim - pomoże mu to poradzić sobie z napięciem i odreagować trudne emocje. Zapewnij, że zrobisz wszystko, aby mu pomóc i nie dopuścisz do podobnych sytuacji w przyszłości.

Dzieci będące ofiarami przemocy często:

- obawiają się chodzić do szkoły, mówią : „nie lubię tej szkoły”, „nienawidzę mojej klasy”, „nie chcę tam chodzić.”,
- zmieniają drogę ze szkoły do domu,
- rano źle się czują, mogą mieć poranne wymioty,
- zaczynają opuszczać lekcje, mieć trudności w nauce, gorsze oceny,
- bywają wypychane z kolejek, są wybierane jako ostatnie do drużyn podczas różnych gier i zabaw na lekcjach,
- przychodzą do domu z regularnie zniszczonymi ubraniami,
- zdarza się, że wracają do domu głodne (agresorzy zabierają im kanapki czy kieszonkowe),
- stają się wycofane, smutne, skryte, zaczynają się jękać, tracą pewność siebie,
- proszą o pieniądze lub zaczynają je brać bez wiedzy rodziców,
- mają niewyjaśnione siniaki, podrapania, nacięcia czy podarte ubranie a zapytane nie potrafią wyjaśnić co się stało.

Jak możemy pomóc dziecku?

Jeśli sądzimy, że nasze dziecko jest prześladowane lub zauważamy jakieś niepokojące sygnały, zapytajmy je delikatnie, co się dzieje. Bądźmy przygotowani na to, że dziecko może próbować zaprzeczyć. Wspierajmy dziecko, zachęćmy do mówienia. Powiedzmy mu, że się o nie martwimy np. „Wydaje mi się, że ktoś ci dokucza, to się zdarza wśród dzieci, martwię się o ciebie, porozmawiajmy o tym.”, „Wydaje mi się, że coś cię gnębi, martwi mnie to, porozmawiajmy.” Być może dziecko nie powie nam o wszystkim od razu. Bądźmy cierpliwi, zapewnijmy, że zawsze go wysłuchamy. Uważnie obserwujmy jego zachowanie. Nie obiecujmy, że zachowamy dyskrecję, ale zapewnijmy, że nikt nie ma prawa używać przemocy wobec niego. Jeżeli nasze dziecko pada ofiarą przemocy niezależnie od środowiska czy miejsca, warto pomyśleć, jak wyglądają jego relacje z rówieśnikami. Być może nie potrafi rozmawiać lub bawić się z dziećmi. Jeśli nasze dziecko jest prześladowane, bo np. dźbie w nosi, obłapuje innych lub ma inny nieuprzejmy zwyczaj, pomóżmy mu go zmienić.

Jeśli decydujemy się na rozmowę z dzieckiem, postarajmy się,:

- wysłuchać je uważnie (nie przerywać, nie pospieszać, sprawdzać czy dobrze zrozumieliśmy)
- zebrać informacje dotyczące konkretnych zdarzeń i ustalić fakty (można je zapisać),
- zapewnić, że bardzo je kochamy i jesteśmy po jego stronie i nie pozwolimy na dalsze krzywdzenie,

- zapewnić o naszej gotowości do pomocy,
- pomóc mu uwierzyć w jego możliwości, docenić każdy wysiłek, który podjęło,
- pozwolić na płacz, przeżywanie strachu lub wstydu, uszanować jego lek i bezradność (np. wiem, że to było bardzo przykre, niełatwo jest się bronić, nawet dorośli mają z tym kłopot”,
- nie bagatelizować sprawy „chyba trochę przesadzasz”,
- nie demonizować sytuacji „jaka straszna krzywda cię spotkała”, Nie dawać „dobrych rad” typu „Zbierz się w sobie”, „Głowa do góry”.

Jeżeli jesteśmy mocno zaniepokojeni, nie powinniśmy okazywać dziecku naszych leków i bezradności. Jeżeli w naszej ocenie sytuacja nie jest zbyt trudna, to rolą rodziców polega na:

- wymyślaniu z dzieckiem sposobów przeciwstawienia się przemocy (co dziecko ma powiedzieć, co zrobić, kogo poinformować w szkole itp.),
- przećwiczeniu trudnych sytuacji (odegraniu z dzieckiem scenki, w której dziecko ma odpowiedzieć sprawcom, to co wspólnie zostanie przez was ustalone),
- wsparciu dziecka (np. przypomnieć mu sytuacje, w których sobie poradziło).

Jeśli dziecko w naszej ocenie nie jest w stanie sobie samo poradzić, wówczas potrzebna jest nasza interwencja w szkole. Jak interweniować w szkole w sprawie naszego dziecka. Nie wolno rodzicowi używać przemocy wobec sprawców (czasem zdesperowani

rodzice posuwana się do atakowania cudzych dzieci). Wówczas rodzice spotykają się ze strony szkoły i rodziców innych dzieci z pretensjami. Nawet jeśli podejrzewamy, że ktoś jest sprawcą, nam nie wolno być agresywnym, czyli grozić, krzyczyć, szarpać obce dziecko. **Nie atakujmy również rodziców sprawców- dla nich to też trudna sytuacja. Ważna jest rozmowa z rodzicami sprawcy, ale w odpowiednim tonie. Nie powinien być to atak ani wzajemne pretensje. w trakcie interwencji w szkole unikajmy agresywnej postawy wobec wychowawcy/ psychologa/ dyrektora.**

Jako rodzice możemy podjąć następujące działania:

- zapisać wszystkie sytuacje przemocy, o jakich opowiada dziecko. Dzięki temu uporządkujemy nasze informacje,
- zgłosić sprawę na policję, jeśli nasze dziecko zostało pobite lub okradzione. Często przemoc dzieje się na placach zabaw, w godzinach popołudniowych lub weekendach. Jeśli zdarzenia miało miejsce po zajęciach lekcyjnych, to nie informujemy szkoły, ale zgłoszmy to na policję. Szkoła odpowiada za bezpieczeństwo tylko podczas zajęć lekcyjnych lub dodatkowych. Rodzic ponosi odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa dziecku w czasie, gdy nie jest objęte zajęciami szkolnymi.
- umówić się na spotkanie z wychowawcą klasy, opowiedzieć mu dokładnie sytuację, zapytać co zamierza zrobić w tej sprawie, zadeklarować swoją chęć współpracy (ważne by się wcześniej umówić na rozmowę (np. po zebraniu, podczas drzwi otwartych,

podczas tzw. okienka lub kiedy wychowawca ustali dogodny czas). Nie powinna ona przebiegać na korytarzu, w hałasie.

- ustalić z wychowawcą zasady wspólnego kontaktowania się i informowania o sytuacji (np.: telefonicznie, przez e-dziennik, mailowo, osobiście),
- kontaktować się kilkakrotnie z wychowawcą z pytaniem, co zostało zrobione w sprawie naszego dziecka.
- Jeśli wychowawca nie podjął skutecznych działań umówić się na rozmowę z psychologiem szkolnym lub dyrektorem, przedstawić sytuację oraz wcześniejsze ustalenia z wychowawcą, zadeklarować swoją chęć współpracy

(psycholog szkolny: p. Agnieszka Stąpor

✓ poniedziałki: Większyce 8:00 do 12:00

✓ wtorki: Poborszów 9:00 do 12:00),

który pomoże dziecku poradzić sobie emocjonalnie z sytuacją przemocy. Psycholog może przeprowadzić konsultacje z rodzicem, poradę indywidualną)

- poszukać wsparcia u znajomych (być może ktoś przechodził z dzieckiem podobny problem i ma jakieś ciekawe rozwiązania).

Jeśli zawiodą kolejne kroki np. rozmowa wychowawcy z uczniami, rozmowa psychologa/ nagana wychowawcy, nagana dyrektora, zajęcia psychoedukacyjne w klasie, można rozważyć decyzje o przeniesieniu dziecka do innej szkoły.

Uwaga: jeśli przemoc jest związana z postawą dziecka- ofiary (np. bierność, wycofanie, nieaprobowane społecznie nawyki np.

ślinienie się, wycieranie smarków, plucie, obmacywanie, machanie rękoma przed oczami, prowokacyjne zachowania itp.) bardziej skuteczna będzie długofalowa pomoc psychologiczna- tak, aby spróbować wyposażyć dziecko w umiejętności psychologiczne takie jak umiejętność respektowania norm społecznych, odważna komunikacja, pewność siebie, asertywność, umiejętność nawiązywania kontaktów, szukania pomocy. Jeśli dziecko jest zalęknione, niepewne siebie może prowokować sprawców niezależnie od grupy, w której się znajdzie. Wówczas mało skuteczne będzie przenoszenie dziecka.

Rozmawiając z wychowawcą warto: wysłuchać uważnie wyjaśnień, co zrobiono w sprawie naszego dziecka. Pamiętajmy, że w szkole obowiązuje hierarchia kar poczynając od rozmowy dyscyplinującej, ustnej nagany wychowawcy, pisemnej nagany wychowawcy, nagany dyrektora. w szkole podstawowej nie wolno wyrzucić dziecka ze szkoły. Ponadto nie wolno karać za to samo dwiema karami. Pamiętajmy, że jeśli kara wobec sprawcy będzie zbyt surowa, to może to się odbić na naszym dziecku. Lepiej, jeśli szkołą korzysta z rozmów dyscyplinujących, zadośćuczynień, obserwacji zachowań sprawcy.

Nie domagajmy się natychmiastowych działań- szkoła potrzebuje czasu na zaplanowanie kolejnych kroków i podczas interwencji musi pamiętać, by nie narazić naszego dziecka na odwet ze strony sprawcy. Zapytajmy, co jego zdaniem może być powodem przemocy wobec naszego dziecka. Wychowawca może posiadać cenne dla nas

informacje, które mogą pomóc nam zrozumieć sytuację i umiejętnie na nią zareagować. Jeśli okaże się, że usłyszymy o pewnych zachowaniach czy nawykach naszego dziecka, które mogą być drażniące dla innych nie negujmy tego, ale przyjrzyjmy się tej sytuacji. Warto wówczas podjąć pracę z dzieckiem nad zmianą niekorzystnych nawyków.

Otwórzmy się na sugestie dotyczące naszego postępowania

- warto dowiedzieć się czy w szkole są zajęcia (psychoedukacja, Trening Pewności Siebie, Trening Umiejętności Społecznych TUS (nasz psycholog ma takie uprawnienia), które mogłyby wesprzeć nasze dziecko. Można wspólnie ustalić, że będziemy pracować (psycholog i dziecko) nad poprawą zachowania, które utrudnia kontakt z innymi. Mogą też być koła zainteresowań, gdzie dziecko ma szansę poznać nowych kolegów.

RODZICU!

Poniżej znajdziesz listę publikacji na temat zjawiska przemocy i agresji - nie tylko w szkole. Polecamy Ci książki, które możesz przeczytać sam i oraz takie, które możesz przeczytać razem ze swoim dzieckiem.

Dieter Krowatschek

JAK SOBIE PORADZIĆ z AGRESJĄ U DZIECI. PORADNIK DLA RODZICÓW

WAM 2005

Wśród negatywnych emocji, z którymi styka się u dziecka rodzic, jest złość. Autor książki wyjaśnia mechanizmy jej powstawania. Przedstawia przykłady i najczęstsze formy agresywnych zachowań oraz wyjaśnia ich przyczyny. Podaje wskazówki jak reagować w trudnych sytuacjach. Proponuje różnorodne metody pozwalające na doraźne radzenia sobie z dziecięcą i młodzieńczą agresją.

Bernard Golden

ZDROWY GNIEW

Świat Książki 2004

Gniew jest naturalną emocją, którą przeżywa każdy człowiek. Proponowany poradnik dla rodziców, pomaga zrozumieć, że gniew jest nie tylko zjawiskiem normalnym, lecz może mieć także istotne znaczenie dla zdrowego rozwoju dziecka.

Campbell Ross, Suggs Rob

JAK NAPRAWDĘ KOCHAĆ PEŁNE GNIEWU DZIECKO

Złość jest integralną częścią osobowości człowieka. Istotne jest jednak umiejętne panowanie nad nią, wykorzystywanie jej dla konstruktywnych celów.

Dwa najwspanialsze błogosławieństwa, jakimi możemy obdarować nasze dzieci, to bezwarunkowa miłość i sztuka dojrzałego wyrażania gniewu wraz z umiejętnością panowania nad nim. Ta książka jest przeznaczona dla rodziców, którym zależy na osiągnięciu tego celu.

Arnd Stein

KIEDY DZIECI SĄ AGRESYWNE

Poradnik dla rodziców i wychowawców

JEDNOŚĆ - Kielce 2003

Postawy rodzicielskie i styl wychowawczy mają istotny wpływ na kształtowanie się osobowości dziecka. Proponowana książka pozwala rodzicowi zdiagnozować własne preferencje w tym zakresie. Opisuje również różnorodne przejawy dziecięcej agresji a także sposoby radzenia sobie z nimi. Daje wskazówki, które pozwalają na uniknięcie rodzinnych konfliktów.

Joachim Rumpf

KRZYCZEĆ, BIĆ, NISZCZYĆ

Agresja u dzieci w wieku do lat 13

Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne - Gdańsk 2003

Nie każde zachowanie agresywne jest przemocą. Gdzie leży granica pomiędzy nimi i jak radzić sobie z przejawami dziecięcej złości czytelnik dowiaduje się z omawianej pozycji. Poznaje proste i wypróbowane nieinwazyjne metody pozwalające na radzenie sobie z tym problemem.

Sarah Lawson

JAK POMÓC ZASTRASZONEMU DZIECKU

Poradnik dla rodziców i wychowawców

JEDNOŚĆ 2006

Przemoc wśród najmłodszych to poważny problem, którego nie wolno bagatelizować, nie wolno pozostawić dzieci bez pomocy! One tak jak dorośli ulegają negatywnym emocjom, bardzo często nawet ich nie rozumiejąc. Od ich opiekunów, rodziców i wychowawców zależy, w jaki sposób poradzą sobie z doświadczaną przemocą i z tą, którą same inicjują. Autorka uświadamia czym jest agresja, kim jest agresor, a kim ofiara, jakie czynniki kształtują obie postawy oraz jak można skutecznie z nimi walczyć, by agresja i przemoc nie miały nad młodymi ludźmi władzy.

[Rodzicu, przeczytaj razem ze swoim dzieckiem](#)

Reider Katja

NIE KLÓCZMY SIĘ JUŻ!

Opowiadania, które pomogą pogodzić się dzieciom

Jedność 2005

Wychowanie to także nauka ról społecznych. Jedną z nich jest bycie kolegą, koleżanką. Przy zawiązywaniu przyjaźni pojawiają się sytuacje konfliktowe prowadzące do sprzeczek. Jak je w prosty sposób rozwiązywać wskazują opowiadania zawarte w tej książeczce.

Christine Adams, Robert J. Butch

ŚWIETNY ZE MNIE DZIECIAK!

O poczuciu własnej wartości

Edycja Św. Pawła 2003

Poczucie własnej wartości jest podstawą prawidłowego rozwoju osobowości dziecka. Jej rozwijanie wymaga jednak mądrego wsparcia ze strony dorosłego. Proponowana pozycja w ciepły i przyjazny sposób wzmacnia w dziecku pozytywne wartości. Jest wspianą propozycją do wspólnej lektury pogłębiającej więź pomiędzy dzieckiem a rodzicem.

Michaelene Mundy

SZKOŁA MOŻE BYĆ FAJNA!

Edycja Św. Pawła 2003

Szkoła to podstawowe środowisko mające wpływ na zachowanie dziecka. Od relacji jakie nawiązuje w niej, zależy nie tylko jego samopoczucie oraz poziom osiągnięć edukacyjnych, ale także rozwój jego osobowości i wrażliwości. Autorka daje młodemu czytelnikowi praktyczne wskazówki pozwalające rozwiązać szkolne problemy. Uczy młodego czytelnika jak w nieinwazyjny sposób radzić sobie z trudnościami wynikającymi z wchodzenia w dorosłe życie. Promuje wizerunek szkoły jako miejsca przyjaznego dla dziecka.

Michaelene Mundy

KAŻDY CZASEM WPADA w GNIEW

Edycja Św. Pawła 2004

Gniew jest jedną z emocji, która niezależnie od woli pojawia się w naszym życiu. Proponowana książka w przyjazny sposób uczy młodego czytelnika jak pozytywnie i spokojnie radzić sobie z negatywnymi emocjami.

Erika Meyer-Glitza

KIEDY PANI ZŁOŚĆ PRZYCHODZI z WIZYTĄ

Terapeutyczne opowiadania dla impulsywnych dzieci

JEDNOŚĆ - Kielce 2004

Niejednokrotnie wybuchy złości, ataki buntu i niszczenia wszystkiego wokół siebie są wynikiem frustracji i braku umiejętności

komunikowania się. Opowiadania zawarte w książce są próbą przeobrażenia wewnętrznej agresji w cenną energię życiową.

dr Kathleen G. Nadeau, dr Hellen B. Dixon

NAUCZ SIĘ OPANOWANIA i KONCENTRACJI

Poradnik dla dzieci z ADHD i ich rodziców, wychowawców

Seria: TA KSIĄŻKA CIĘ ROZUMIE

Wydawnictwo Euro-Edukacja, Warszawa 2006

Często przyczyną zachowań agresywnych są różne zaburzenia. Jednym z nich jest ADHD. Proponowana książka jest wyjątkowa, ponieważ skoncentruje się na dziecku i napisana jest z jego perspektywy widzenia świata i myślenia o nim.

Książka dostarcza praktycznych rozwiązań, możliwych do wykorzystania w życiu rodzinnym i w warunkach szkolnych, bez nakładów finansowych.

dr Gary Fisher, Rhoda Cummings

PRZEWODNIK PRZETRWANIA

Możesz być zwycięzcą

Seria: TA KSIĄŻKA CIĘ ROZUMIE

Wydawnictwo Euro-Edukacja, Warszawa 2006

Jest to książka skierowana do dzieci mających trudności w nauce (dysleksja, dysgrafia, itd.). w prosty, ciepły, a zarazem fachowy sposób odpowiada na szereg pytań dotyczących problemów z nauką. Jednocześnie dostarcza całej palety praktycznych wskazówek, jak radzić sobie z kłopotami tak w szkole, jak i w domu. i najważniejsze: inspiruje dzieci do pracy nad sobą oraz utwierdza w przekonaniu, że wszystkie dzieci mogą osiągać wspaniałe wyniki!

dr Gary Fisher, Rhoda Cummings

SZKOLNY PRZEWODNIK PRZETRWANIA

Jak dzieci z trudnościami w nauce mogą uczyć się łatwiej i przyjemniej

Seria: TA KSIĄŻKA CIĘ ROZUMIE

Wydawnictwo Euro-Edukacja, Warszawa 2006

Kontynuacja Przewodnika przetrwania. Narzędziem niezbędnym do dobrego funkcjonowania w społeczeństwie, w którym można spotkać się z brutalnością i przemocą jest pozytywna samoocena-najważniejsza umiejętność psychologiczna. Powyższa propozycja to istna kopalnia wskazówek i pomysłów dla dzieci mających trudności w nauce. Radzi, jak uczniowie powinni organizować sobie naukę, jak łatwiej i przyjemniej się uczyć, przedstawia różne strategie przyswajania wiedzy.

dr Gershen Kaufman, dr Lev Raphael, Pamela Espeland

POZNAJ SAM SIEBIE - BĄDŹ SOBĄ

Jak kształtować silną osobowość i pozytywną samoocenę u dzieci.

Seria: TA KSIĄŻKA CIĘ ROZUMIE

Wydawnictwo Euro-Edukacja, Warszawa 2006

Wydanie I

Książka pomaga kształtować pozytywną samoocenę, uczy asertywności, pozwala odkrywać swoje talenty. w prostych słowach i przykładach wziętych z życia uczy, jak bronić się przed agresją innych, jak radzić sobie z trudnymi wyzwaniami w życiu.

Rachel Rashkin

POCZUJ SIĘ LEPIEJ

Spokojnie, to tylko terapia.

Seria: TA KSIĄŻKA CIĘ ROZUMIE

Wydawnictwo Euro-Edukacja, Warszawa 2006

Poczuj się lepiej - Spokojnie, to tylko terapia ujawnia co jest sensem terapii, kim jest terapeuta, co dzieje się podczas sesji terapeutycznej. Książka przeznaczona dla dzieci, rodziców i pedagogów. Książka napisana jest w formie pamiętnika 12-letniej dziewczynki prowadzonego w trakcie roku, który rozpoczął się smutno, źle, a kończy się z pomocą terapii powrotem uśmiechu i zadowolenia.

